

¡BOMBA!

Nada de andar de babeiaca, este aviso nos enchina: ni una fiesta decembrina, ¡o les pongo la *ley seca*!

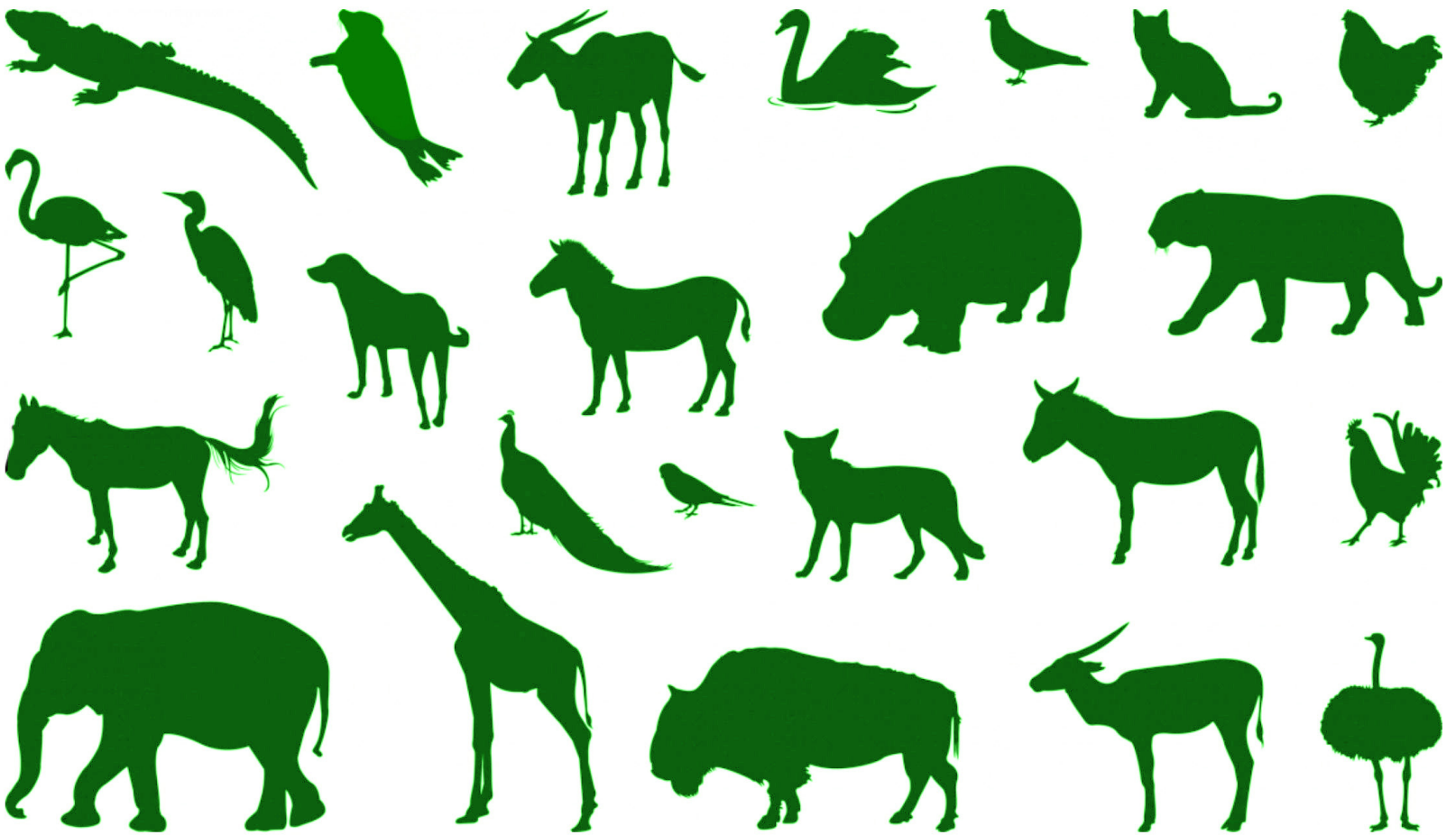
K'uintsil

Viernes 20 de noviembre de 2020

CAMPECHE · YUCATÁN · QUINTANA ROO · AÑO 6 · NÚMERO 1363 · www.lajornadamaya.mx

“PÍITMÁANJA’AN” U XOOKIL BÉERTEBRADO’OB JETS’A’AN TÁAN U CH’ÉEJEL YÓOK’OL KAAB

“SOBRESTIMADO”, EL NIVEL DE DECLIVE DE VERTEBRADOS EN EL MUNDO

Boonil Universidad McGill

MADRID. U ya'alal táan u bin u jach ch'éejel u jejeláasil béertebradoil ba'alche'obe' ku ya'alal tumen u jaajile' chéen jun jaats ti' le ba'alche'oba' táan u bin u ch'éejel. Xak'al xooko'ob ts'a'aban k'ajóoltbile' ku ya'alike' jach séeba'an u bin u ch'éejel ba'alche'ob ba'ale' le je'elo' ku chíikpajal yóok'lal bix beeta'anil u xookil wa le ku ya'alal beey método estadístico, beey úuchik u ts'a'abal k'ajóoltbil le miércoles máanika'.

Beey túuno', ken béeyak u ja'atsal le xookilo'oba' icchil le uláak' u ya'abil

ba'alche'ob táakbesa'ano'obe', yaanal ba'ax ku chíikpajali', ts'o'okole' ku ye'esik ma' jach táaj k'aas u bin ba'al ti' u ba'alche'ilo'ob yóok'ol kaav, beey úuchik u ya'alik u jbiologoilo'ob u noj najil xook Universidad McGill ti' jump'éeel xak'al xook jóok'sa'an ti' u pik'il ju'unil *Nature*.

Ba'ax ku ba'atal beey póoblacione' leti' u múuch'il ba'alche'ob ku taalo'ob chéen ti' jump'éeel u jejeláasil kaja'an ti' jump'éeelili' k'áax wa lu'um xan, le beetike', ku bin u p'íitchajalo'ob tak ken sa'atoko'ob tuláakal. Ba'ale', ichil ba'ax

j-a'alab tumen ajxak'al xooko'obe', tuláakal ba'ax ts'o'ok u ya'alale' ku jelpajal ken xak'alta'ak bix úuchik u jóok'sa'al u xookilo'ob, bix u nu'ukbesajil úuchik u xo'okol yéetel u jejeláas paakat ti'al u jóok'sa'al promedios.

Ku tukulta'ale' u múuch'il béertebrado'obe' ts'o'ok u ch'éejelo'ob tak yóok'ol 50 por cientoil lik'ul u ja'abil 1970, tumen beey chikbesa'an ichil u tsool ts'íibilo'ob k'áaxil kuxtal.